

Doležalová, Nikol: Přeměna osvobozené fronty na vládní stranu v Eritree.
Hradec Králové: Bakalářská práce, 2015. 65s.

Formování politických stran v Africe dnes patří k významným výzkumným tématům. Africké země nabízí mnoho stranických procesů, které v Evropě nebo na jiných kontinentech proběhly v minulém století. S určitým časovým odstupem pak můžeme sledovat, zda tyto procesy v afrických zemích kopírují historické zákonitosti stranického vývoje či se vyznačují specifickými rysy. A právě jedním z těchto témat, přeměny národněosvobozené fronty v politickou stranu se zabývá předkládaná bakalářská práce.

Na první pohled se může zdát, že výběr Eritree není z hlediska výzkumu optimální vzhledem k tomu, že tato země patří ke skupině států s nejhorším hodnocením charakteru politického režimu. Eritrea dlouhodobě představuje téměř klasický případ nedemokratického režimu, one-party state, kde politická moc spočívá v rukou omezené skupiny politiků ovládající jak vládnoucí politickou stranu, tak její vojenskou složku a všechny státní instituce. Nicméně naplnění hlavního cíle bakalářské práce, analýza procesu přeměny osvobozené fronty ve vládní politickou stranu, není charakterem politického režimu ohrožen.

Volba tématu je velmi důležitá z hlediska výzkumu. V minulosti vzniklo již několik monografií a velká řada článků zabývajících se přeměnou národněosvobozených stran ve strany politické (např. Southal 2013). Na tomto místě v africkém kontextu můžeme zmínit např. FRELIMO, MPLA, SWAPO, ANC, RENAMO, UNITA, PAIGC, MLSTP, ZANU, ZAPU a řadu dalších, které se přeměnily po ozbrojeném boji v parlamentní strany. Současně je nutné upozornit, že to není jen trend africký, ale s přeměnou NOF se můžeme setkat i na dalších kontinentech.

Bakalářská práce je přibližně vymezena rokem 1977, kdy vznikla Eritrejská lidově osvobozená fronta (EPLF), a rokem 1994, kdy se přeměnila na Lidovou frontu za demokracii a spravedlnost (PFDJ). Celkové pojetí, záměr a cíle práce jsou uchopitelné a z hlediska teorie politických stran aktuální.

Vzhledem k cíli a tématu je bakalářská práce zakotvena v teorii politických stran, přičemž zvláštní pozornost je věnována teorii vzniku politických stran. Autorka definuje hypotézu, že po přeměně EPLF v PFDJ si nově vzniklá strana stále ponechává základní rysy národněosvobozené fronty/hnutí. Hlavní zvolenou metodou výzkumu je empiricko-analytický přístup a případová studie. Zvolení této metodologie nyní odpovídá danému tématu a cíli bakalářské práce.

Struktura práce je logická. Autorka postupuje od přiblížení teoretického rámce práce (teorie politických stran, vznik politických stran) k následnému stručnému přiblížení boje za politickou nezávislost (3. kapitola). Jádrem bakalářské práce je 4. a 5. kapitola, ve kterých se autorka věnuje vzniku a charakteru EPLF a jeho následně přeměně v PFDJ.

Úvod splňuje všechny požadavky na bakalářskou práci, snad jen část věnovaná analýze současnému stavu bádání mohla být zevrubnější. Závěr odpovídá na hlavní cíle bakalářské práce, autorka potvrzuje svou hypotézu a správně argumentuje, že současná PFDJ je prostým pokračováním EPLF, fakticky jen změnou názvu politické strany.

Seznam literatury obsahuje dostatečný počet použitých zdrojů a pramenů. Autorka se snažila shromáždit většinu základní literatury k danému tématu. Jednalo se o velmi obtížný úkol, protože k dané problematice s výjimkou jedné publikace neexistují zásadnější práce, které by se podrobněji zabývaly přeměnou EPLF v PFDJ.

Bohužel určitým způsobem omezené zdroje se odrazily i v jejich velmi častém citování (Collins, Pool). Autorka přináší řadu důležitých informací a faktů, ale není schopna vždy zcela vysvětlit jejich význam, vztah a místo ve výzkumném konceptu. Teorie a případová část se prolínají jen částečně. Autorka se málo zamýšlí a příliš nehodnotí některé informace a vzniklé situace. Čtenář, který není příliš zběžný v problematice eritrejské politiky, si může klást nejrůznější otázky, které v bakalářské práci nejsou zcela jasně vysvětleny.

Po formální stránce by si bakalářská práce zasloužila minimálně ještě jedno stylistické přepracování. Některá souvětí jsou složitá, čtenář si je musí několikrát číst, aby pochopil, co jimi autorka míní. Jindy zase autorka používá jednoduché věty, které by si naopak zasloužily spojení v souvětí. V práci je však minimální počet chyb, ale sem tam dochází k některým nemilým překlepům (správně Gedlu, ne Geldu). Autorka zvládla citační normu katedry.

Přestože práce není zcela průkopnická, musím velmi pozitivně hodnotit skutečnost, že student bakalářského stupně si vybral velmi obtížné téma, které doposud v české odborné literatuře nebylo nijak zpracováno. Vzhledem k tomu, že autorka nemá doposud afrikanistické vzdělání, je nutno se přenést přes některé odborné nedostatky této práce a uvědomit si, že jde o první vědeckou práci v oboru, se kterým se teprve seznamuje. Podle mého názoru bakalářská práce splňuje všechny požadavky na tento typ závěrečné písemné práce, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Doc. PhDr. Vlastimil Fiala, CSc.

V Olomouci dne 18. srpna 2015